

Sygn. akt I NWW 135/21

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Przesławski

w sprawie z powództwa J. B., B. B.
przeciwko Skarbowi Państwa – Prezesowi Sądu Okręgowego w Lublinie
o zapłatę
w przedmiocie wniosku powodów o wyłączenie sędziego Sądu Okręgowego
w W. B. K. od orzekania w sprawie o sygn. II C 2401/20
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 8 lutego 2023 r.

pozostawia wniosek bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Powodowie wnioskiem datowanym na 20 września 2021 r. wystąpili
z żądaniem wyłączenia sędziego Sądu Okręgowego w W. B. K.

Pismem z 3 października 2022 r. B. B. wskazała, że żąda rozpoznania
sprawy w trybie art. 26 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o wyłączenie sędziego należało pozostawić bez rozpoznania.

Wykładnia art. 49 § 1 k.p.c. pozwala na sformułowanie dwóch przesłanek,
które umożliwiają uwzględnienie wniosku o wyłączenie sędziego. Po pierwsze,
może to nastąpić, gdy w okolicznościach konkretnej sprawy występuje obiektywna,
a więc weryfikowalna, wątpliwość co do jego bezstronności (postanowienie Sądu
Najwyższego z 13 maja 2022 r., II CSKP 288/22). Po drugie, gdy wątpliwość ta

ma charakter uzasadniony (postanowienie Sądu Najwyższego z 16 grudnia 2019 r., II CO 208/19). Należy przy tym podkreślić, że nie jest wystarczające subiektywne przekonanie wnioskodawcy o braku bezstronności sędziego. Z uwagi na przyjętą przez ustawodawcę konstrukcję tej instytucji, niezbędne jest oparcie się na obiektywnych, racjonalnych i dających się zweryfikować okolicznościach konkretnej sprawy przemawiających za wyłączeniem sędziego od jej rozpoznania (postanowienie Sądu Najwyższego z 28 listopada 2022 r., I NWW 130/21). To na wnioskodawcy ciąży obowiązek wykazania wystąpienia *ad casum* tych przesłanek (postanowienie Sądu Najwyższego z 1 lutego 2023 r., I NWW 246/22).

Zredagowany w niniejszej sprawie wniosek o wyłączenie sędziego ma abstrakcyjny charakter, to znaczy nie odnosi się do żadnych konkretnych okoliczności związanych ze sprawą II C 2401/20. Podnoszone przez stronę wątpliwości co do podejmowanych w toku postępowania decyzji procesowych, które nie są zgodne z żądaniem strony, nie mogą samodzielnie stanowić podstawy wyłączenia sędziego. Weryfikacja tak podejmowanych decyzji procesowych następuje bowiem w toku kontroli instancyjnej.

W uzasadnieniu wniosku o wyłączenie wnioskodawca odwołuje się także do rzekomych powiązań i relacji sędzi z władzą wykonawczą, które mają w konsekwencji rzutować na podejmowanie takich, a nie innych rozstrzygnięć. Źródłem tego ma być, w ocenie wnioskodawców, fakt powołania przez Prezydenta RP sędzi B.K. na stanowisko sędziego sądu okręgowego w określonej procedurze nominacyjnej, akcentując przy tym udział Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Dokonana w niniejszej sprawie analiza wniosku o wyłączenie sędziego, wskazuje, że osią przyjętej argumentacji podważającej bezstronność sędziego są wątpliwości wobec prawidłowości powołania na urząd sędziego sądu okręgowego.

Podkreślić w tym miejscu należy, na co wyraźnie i słusznie wskazuje się w orzecznictwie Sądu Najwyższego, że art. 49 k.p.c. nie stanowi podstawy wyłączenia w oparciu o zarzuty kwestionujące prawidłowość powołania sędziego

przez Prezydenta na podstawie art. 179 Konstytucji RP (postanowienie Sądu Najwyższego z 24 lutego 2021 r., I NWW 112/20).

Zgodnie z brzmieniem art. 26 § 2 zd. 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym do właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych należy rozpoznawanie wniosków lub oświadczeń dotyczących wyłączenia sędziego albo o oznaczenie sądu, przed którym ma się toczyć postępowanie, obejmujących zarzut braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego. W myśl zaś art. 26 § 3 tego aktu wniosek, o którym mowa w § 2, pozostawia się bez rozpoznania, jeżeli obejmuje ustalenie oraz ocenę zgodności z prawem powołania sędziego lub jego umocowania do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości.

W świetle argumentacji zawartej we wniosku przypomnieć należy procedura powołania Krajowej Rady Sądownictwa, a tym samym jej pozycji ustrojowej, była przedmiotem kontroli konstytucyjnej przeprowadzonej przez Trybunał Konstytucyjny, którego orzeczenia w myśl art. 190 ust. 1 Konstytucji RP mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. Są nimi związane zatem wszystkie podmioty występujące w obrocie prawnym, w tym także organy stosujące prawo (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 5 października 2022 r., I NWW 142/22). W efekcie kontroli konstytucyjnej, przepisy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018, poz. 3), wyrokiem z 25 marca 2019 r., K 12/18 uznane zostały za zgodne z art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 w związku z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 173 oraz z art. 186 ust. 1 Konstytucji RP. Skutki tego rozstrzygnięcia Trybunału Konstytucyjnego wiążą zatem także Sąd Najwyższy (wyrok Sądu Najwyższego z 2 sierpnia 2018 r., III PK 71/17).

Powołany przez Prezydenta RP sędzia jest prawidłowo umocowany do wykonywania funkcji jurydycznych, a postępowania z jego udziałem nie są obciążone wadliwością, której źródłem ma być w taki czy inny sposób ukształtowana procedury powołania. W świetle aktualnie obowiązujących przepisów nie ma możliwości kwestionowania prawidłowości powołania sędziego przez Prezydenta RP.

Z uwagi na fakt, że w niniejszej sprawie kwestionowana była prawidłowość powołania sędziego, bez odwołania się do konkretnych okoliczności sprawy, które uzasadniałyby brak bezstronności, w świetle przytoczonych powyżej przesłanek, konieczne było pozostawienie wniosku o wyłączenie sędziego bez rozpoznania.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 26 § 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym orzekł jak w sentencji.